

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 142/2022
12.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Славиша Миљуш, адвокат из ..., против туженог ЈП „Стамбено“ Рума, чији је пуномоћник Владислав Малетић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1709/21 од 14.09.2021. године, у седници већа одржаној 12.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1709/21 од 14.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П1 513/19 од 12.04.2021. године, усвојен је тужбени захтев па је поништено, као незаконито, решење туженог од 10.10.2019. године, којим је тужиоцу престао радни однос код туженог, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању, здравственом стању и радним способностима и да му обезбеди сва права из радног односа, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 70.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1709/21 од 14.09.2021. године, ставом првим изреке, жалба туженог је усвојена, па је првостепена пресуда преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду, да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад, као и да му накнади трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у делу којим је тужени обавезан да тужиоца врати на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању, здравственом стању и радним способностима и у том делу је тужба одбачена. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 83.800,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побijану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/2011...18/2020), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. у вези члана 231. ЗПП, на коју се ревизијом заправо указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је први пут засновао радни однос код туженог 03.01.2014. године, када је са туженим закључио уговор о раду и међусобним правима, обавезама и одговорностима в.д. директора предузећа, заснивајући радни однос на одређено време, за време трајања мандата, а на основу претходно донетог решења СО Рума од 30.12.2013. године којим је тужилац именован за вршиоца дужности директора туженог за период од најдуже 6 месеци. Решењем СО Рума од 13.06.2014. године констатовано је да је тужиоцу престала функција в.д. директора туженог закључно са даном 29.06.2014. године, због истека мандата, а другим решењем од истог дана тужилац је именован за вршиоца дужности директора туженог од 30.06.2014. године за период од најдуже 6 месеци, па је између станака закључен уговор о раду о међусобним правима, обавезама и одговорностима в.д. директора предузећа, а којим је тужилац засновао радни однос на одређено време најдуже 6 месеци. Након тога, даана 30.12.2014. године уследило је закључење уговора о раду о међусобним правима, обавезама и одговорностима в.д. директора предузећа, којим је тужилац поново засновао радни однос на одређено време до ступања на дужност директора који буде изабран по основу јавног конкурса. Дана 06.03.2015. године донето је решење којим је тужилац разрешен са функције в.д. директора због истека мандата и истог дана решење о престанку радног односа којим је утврђено да тужиоцу престаје радни однос дана 20.03.2015. године због истека мандата. Решењем СО Рума од 25.04.2015. године тужилац је именован за вршиоца дужности директора туженог, по основу чега је закључен уговора о раду и међусобним правима, обавезама и одговорностима в.д. директора предузећа од 27.04.2015. године, којим је тужилац поново засновао радни однос код туженог на одређено време, до ступања на дужност директора који буде изабран по основу јавног конкурса, а најдуже шест месеци. Уследила је одлука СО Рума од 26.10.2015. године, којим је тужилац разрешен функције вршиоца дужности директора туженог, решење од истог датума о престанку радног односа због истека мандата и ново решење којим је тужилац поново именован за в.д. директора туженог до ступања на дужност директора који буде изабран по основу јавног конкурса, а најдуже шест месеци, по основу чега је закључен 29.10.2015. године уговор о раду и међусобним правима, обавезама и одговорностима в.д. директора предузећа од којим је тужилац поново засновао радни однос код туженог на одређено време, до ступања на дужност директора који буде изабран по основу јавног конкурса, а најдуже шест месеци.

Дана 31.03.2016. године СО Рума је донела решење о именовању директора туженог, којим је тужилац именован на функцију директора предузећа за период од четири године. У члану 3. решења одређено је да по престанку функције именовани

као запослени који је засновао радни однос на неодређено време пре именовања на функцију директора, наставља са радом у истом предузећу на неодређено време на радном месту које одговара по врсти и степену стручне спреме, знању и способностима. У члану 4. те одлуке је наведено да ће права и обавезе директора бити уређене уговором о раду закљученим између Надзорног одбора туженог и директора, овде тужиоца. Дана 22.04.2016. године сагласно решењу о именовању директора предузећа од 31.03.2016. године, закључен је уговор о раду и међусобним правима, обавезама и одговорностима директора предузећа, овде тужиоца, којим је у члану 3. одређено да запослени ступа на дужност 22.04.2016. године, када преузима сва права и обавезе предвиђене Законом о јавним предузећима и Статутом туженог, а чланом 9. Уговора наведено је да се исти закључује на одређено време у складу са решењем о именовању директора од 31.03.2016. године.

На седници одржаној 09.10.2019. године, СО Рума је донела решење о разрешењу директора туженог, овде тужиоца, а пре истека мандата. На основу наведеног решења тужени је 10.10.2019. године донео предметно решење о престанку радног односа тужиоца код туженог, а који је заснован уговором о раду и међусобним правима, обавезама и одговорностима директора од 22.04.2016. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду основан, јер из члана 3. решења СО Рума од 31.03.2016. године о именовању тужиоца на функцију директора туженог на период од четири године произлази да је тужилац засновао радни однос код туженог на неодређено време пре именовања на функцију директора, те да је одређено да ће по престанку функције наставити са радом у истом предузећу на неодређено време на радном месту које одговара по врсти и степену стручне спреме, знању и способностима.

Насупрот становишту првостепеног суда, правилно је другостепени суд из чињеничног стања утврђеног током првостепеног поступка извео другачији правни закључак и правилном применом одредбе члана 175. став 1. тачка 1. Закона о раду и правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП, оценио да тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду и враћање тужиоца на рад није основан.

Неосновано се наводима ревизије тужиоца оспорава правилна примена правила о терету доказивања и правилна примена материјалног права.

Тужилац је био у радном односу код туженог по сукцесивно закључиваним уговорима о раду на одређено време, а на основу одлука СО Рума којима је именован за вршиоца дужности директора туженог у периоду од 30.12.2013. године до 26.10.2015. године. Дана 22.04.2016. године, сагласно решењу СО Рума о именовању тужиоца за директора туженог од 31.03.2016. године, закључен је уговор о раду и међусобним правима, обавезама и одговорностима тужиоца као директора туженог, којим је у члану 9. одређено да се уговор о раду закључује на одређено време, у складу са решењем о именовању директора од 31.03.2016. године, према ком је тужилац именован на функцију директора предузећа на период од четири године.

Чињеница је да је члану 3. решења о именовању тужиоца за директора туженог од 31.03.2016. године одређено да ће по престанку функције тужилац као запослени

који је засновао радни однос на неодређено време пре именовања на функцију директора, наставити са радом код туженог на неодређено време на радном месту које одговара по врсти и степену стручне спреме, знању и способностима. Међутим, имајући у виду да је одредбама Закона о раду прописано да се радни однос заснива уговором о раду, то наведена одредба члана 3. решења СО Рума од 31.03.2016. године не може бити несумњив доказ да је тужилац пре доношења наведеног решења био у радном односу код туженог на неодређено време, јер таква чињеница може бити доказана само писаним уговором о раду закљученим са тужиоцем као запосленим код туженог на неодређено време, коју чињеницу, тужилац на коме је насупрот ревизијским наводима био терет доказивања, није доказао.

Како је тужилац пре именовања на функцију директора туженог био у радном односу код туженог по основу уговора о раду на одређено време од 29.10.2015. године до ступања на дужност директора који буде изабран по основу јавног конкурса, а најдуже шест месеци, након чега је 31.03.2016. године тужилац именован за директора туженог и закључио уговор о раду од 22.04.2016. године на период трајања мандата од 4 године, то је по доношењу решења о разрешењу са функције директора од 09.10.2019. године пре истека мандата, правилном применом члана 175. став 1. у вези члана 48. став 3. Закона о раду и члана 46. Закона о јавним предузећима донето решење о престанку радног односа тужиоца код туженог од 10.10.2019. године, због чега је тужбени захтев за поништај тог решења и враћање тужиоца на рад неоснован.

Последица поништаја решења о отказу уговора о раду је реинтеграција запосленог, при чему суд нема могућност да наложи послодавцу да врати запосленог на радно место на ком је радио пре отказа уговора о раду, већ да га распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми, а у циљу извршења одлуке о враћању тужиоца на рад. С тим у вези, основано тужилац указује у ревизији да је погрешно другостепени суд укинуо првостепену пресуду у делу у ком је тужени обавезан да тужиоца врати на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању, здравственом стању и радним способностима и у том делу тужбу одбацио, јер тужбеним захтевом није ни тражено враћање на конкретно радно место. Међутим, како је тужбени захтев за поништај решења о отказу правноснажно одбијен, правне последице одлуке о делу тужбеног захтева за враћање на рад су исте као и у случају да је и у овом делу мериторно одлучено, због чега наведено није од утицаја на другачију одлуку о ревизији.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио је као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић